

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands meddelande till innehavare av indrivningstillstånd

1. Indrivningsbyråernas skyldighet att ge uppgifter till gäldenären

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har fått kännedom om betydande brister vad gäller indrivningsbyråernas sätt att uppfylla sin skyldighet att ge uppgifter. Regionförvaltningsverket har dessutom i många beslut som gällt olika indrivningsbyråer tagit ställning till frågan. Regionförvaltningsverket fäster tillståndshavarnas uppmärksamhet vid god indrivningssed och lagenligt förfarande avseende uppgifter som ska ges gäldenären vid indrivningen:

Enligt 4 a § i lagen om indrivning av fordringar (513/1999, indrivningslagen) har gäldenären rätt att av borgenären på begäran kostnadsfritt få uppdaterade uppgifter om det totala beloppet av sina skulder och grunderna för dem, en specifikation över obetalda skulder och amorteringar på dem samt en utredning över hur upplupna räntor och kostnader på skuldkapitalet bestäms. Om gäldenären oftare än en gång per år ber om en specifikation eller utredning, har borgenären rätt att få en skälig ersättning av gäldenären för de kostnader som utarbetandet av specifikationen eller utredningen gett upphov till. I konsumentombudsmannens riktlinjer angående indrivning av konsumentfordringar (frågor som kommit upp vid indrivning av konsumentfordringar 16.12.2007 och God sed vid indrivning av konsumentfordringar 2014) har man ansett att skyldigheten att ge uppgifter också omfattar indrivningsbyråerna. Konsumentombudsmannens riktlinjer gäller indrivning av konsumentfordringar men regionförvaltningsverket anser att anvisningarna vad gäller skyldigheten att ge uppgifter också kan tillämpas på indrivning av andra fordringar.

I konsumentombudsmannens riktlinjer angående god indrivningssed fastställs att man inte får orsaka gäldenären onödig olägenhet genom att dröja med att överlåta uppgifterna. Konsumentombudsmannen ansåg att en borgenär eller yrkesmässig indiviure normalt ska ge de skulduppgifter som gäldenären bett om senast inom en månad efter att begäran är framställd.

I sin tillsynspraxis har regionförvaltningsverket dessutom ansett att god indrivningssed förutsätter att man på gäldenärens begäran ger en redogörelse för vilka åtgärder och kostnadsposter som indrivningskostnadskravet grundar sig på. En allmän lista över faktorer som vanligen påverkar indrivningskostnaderna är ingen sådan redogörelse utan gäldenären ska få en redogörelse över vilka åtgärder som man de facto har vidtagit för att driva in den aktuella fordran. Med hjälp av en ändamålsenlig specifikation över åtgärderna kan gäldenären bedöma om indrivningskostnaderna som man kräver är förenliga med lagen och god indrivningssed.

I en del fall som regionförvaltningsverket utreder har man exempelvis besvarat gäldenärens begäran om uppgifter angående vad indrivningskostnaderna består av genom att skicka ett saldointyg av vilken det enbart framgår indrivningskostnadernas totala summa. Regionförvaltningsverket poängterar att om en gäldenär ber om en specifikation av indrivningskostnaderna eller en redogörelse över hur kostnaderna har uppkommit så ska gäldenären enligt 4 a § i indrivningslagen ges en redogörelse.

I många fall som regionförvaltningsverket har fått kännedom om har man krävt att indrivningsbyrån ska skicka de ursprungliga fakturorna. Regionförvaltningsverket konstaterar att en indrivningsbyrå inte med stöd av 4 a § är förpliktad att skicka de ursprungliga fakturorna till gäldenären. Om indrivningsbyrån har fakturan till sitt förfogande kan den på begäran skicka den till gäldenären. Om indrivningsbyrån inte har fakturan till sitt förfogande ska indrivningsbyrån råda gäldenären att be om fakturan eller exaktare uppgifter om fakturan av uppdragsgivaren.

I samtliga fall ska gäldenären emellertid ges de uppgifter som gäldenären har bett om angående skuldgrunden och handlingen som ligger till grund för skulden, till exempel ett skuldebrev eller ett beställningsavtal för påseende eller en ljudinspelning för en telefonbeställning, om personen ber om det. Riksdagens lagutskott har i sitt utlåtande LaUB 14/2004 rd om lagförändringen ansett att gäldenärens rätt att få information också ska omfatta uppgifterna om skuldgrunderna. Om skuldförhållandet har sin grund i en handling, så som ett skuldebrev, har gäldenären rätt att få uppgifter om handlingen och vid behov en kopia av den. Gäldenären har dessutom rätt att få se och kontrollera också den ursprungliga handlingen. Skyldigheten att ge uppgifter gällande grunden för fordran gäller både borgenären och indrivningsbyrån. Dokumentation om grunden för fordran har vanligen bara borgenären tillgång till, och därför ska indrivningsbyrån med anledning av gäldenärens begäran utan dröjsmål be borgenären skicka de aktuella handlingarna. Om dokumentation över grunden för fordran saknas ska också detta berättas för gäldenären. I så fall ska gäldenären ges någon annan redogörelse över vad fordran grundar sig på.

Om gäldenärens begäran om handlingar gäller en situation där gäldenären har sagt att det finns oklarheter i grunden för fordran, och gäldenären exempelvis inte vet vilken fordran det handlar om, ska indrivningsbyrån säkerställa att borgenären eller indrivningsbyrån själv har gett uppgifterna om skuldgrunden till gäldenären före frivillig indrivning av fordran kan fortsättas. Om gäldenären efter att den fått dokumentationen, eller i brist på sådan någon annan redogörelse, anser att fordran är ogrundad, ska den frivilliga indrivningen avslutas på det sätt som krävs i 4 b § i indrivningslagen.

I en del av fallen som regionförvaltningsverket fått kännedom om har indrivningsbyrån inte alls besvarat gäldenärens informationsbegäran. Regionförvaltningsverket poängterar att oberoende av om gäldenärens begäran gäller sådana uppgifter som indrivningsbyrån enligt indrivningslagen ska ge gäldenären så ska indrivningsbyrån besvara gäldenärens förfrågningar. Den som utövar yrkesmässig indrivning ska i sin verksamhet beakta också gäldenärens rättigheter. Regionförvaltningsverket anser att en indrivningsbyrå också inom ramen för en yrkesmässig indrivares allmänna aktsamhetsplikt är skyldig att försäkra sig om att indrivningsbyrån på behörigt sätt besvarar gäldenärens förfrågningar och ger densamma information på det sätt som lagen och god indrivningssed förutsätter. Om gäldenären begär sådana uppgifter som indrivningsbyrån inte har möjligheter att ge eller inte är skyldig att ge ska också detta på behörigt sätt berättas för gäldenären.

Regionförvaltningsverket har också fått kännedom om många fall där man begärt en redogörelse över exempelvis handlingarna som ligger till grund för en fordran för vilken en domstol har fastställt en utmätningssgrund. Regionförvaltningsverket konsta-

terar att till den del som en fordran, indrivningskostnader och fastställningsgrunden för räntor är fastställda i domstol är indrivningsbyrån inte skyldig att ge gäldenären en mera detaljerad redogörelse över dessa. Indrivningsbyrån ska emellertid också vid dylika förfrågningar besvara gäldenären och vid behov råda gäldenären att kontrollera hur indrivningskostnaderna uppkommit och fastställningsgrunderna för räntorna i handlingarna angående domen. Om det för fordran har uppkommit andra kostnader än de som är fastställda i domen, till exempel av avbrytningsåtgärder för preskribering, har indrivningsbyrån enligt 4 a § i indrivningslagen skyldighet att ge en redogörelse över dessa kostnader om gäldenären ber om det.

2. Lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet träder i kraft vid årsskiftet

Lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet (411/2018, indrivningsregisterlagen) träder i kraft 1.1.2019 och samtidigt upphävs lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999). Alla som ämnar utöva indrivningsverksamhet som kräver registrering med stöd av indrivningsregisterlagen ska göra en anmälan till regionförvaltningsverket om att tas upp i registret. Om registeranmälan görs inom sex månader efter att lagen har trätt i kraft får nuvarande innehavare av tillstånd för indrivningsverksamhet emellertid fortsätta sin verksamhet tills beslutet om att tas upp i registret är fattat. För att undvika överbelastning under det inledande skedet hoppas registermyndigheten Regionförvaltningsverket i Södra Finland att de nuvarande tillståndshavarna registrerar sig i någorlunda jämn takt under övergångsperioden.

Blanketten för registeranmälan och anvisningar om hur man fyller i blanketten finns på regionförvaltningsverkets webbsidor (<https://www.avi.fi/sv/web/avi/lomakkeet>). Enligt indrivningsregisterlagen ska den som bedriver indrivningsverksamhet utan dröjsmål anmäla till regionförvaltningsverket om det sker ändringar i uppgifterna som är antecknade i registret. Om personen som ansvarar för indrivningsverksamheten byts ska detta anmälas senast inom en månad efter att den föregående har slutat sitt arbete. Dessutom ska den som bedriver indrivningsverksamhet anmäla till regionförvaltningsverket om verksamheten läggs ner. Också blanketten för ändringsanmälan och anvisningar om hur man fyller i den finns på regionförvaltningsverkets webbsidor.

3. Beslutssammandrag

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har publicerat nya sammandrag av tillsynsbeslut som gäller indrivningsverksamhet. Med hjälp av sammandragen vill regionförvaltningsverket informera innehavarna av indrivningstillstånd och gäldenärer om viktiga riktlinjer och frågor som kommit upp i det praktiska tillsynsarbetet. Regionförvaltningsverket uppmanar indrivningsbyråerna att aktivt följa med sammandragen som uppdateras på regionförvaltningsverkets webbsidor. Beslutssammandragen finns på adressen <https://www.avi.fi/sv/web/avi/paatoslyhennelmia2>.

4. Elektroniska beslut och begäran om utredning

Regionförvaltningsverket ber att indrivningsbyråer ger sitt eventuella medgivande till att i framtiden motta regionförvaltningsverkets beslut och begäran om redogörelse per e-post. Vänligen meddela e-postadressen eller e-postadresserna som ska användas för ärendehantering till adressen elinkeinot.etela@avi.fi. Efter att regionförvaltningsverket fått medgivandet skickar vi inte längre breven i pappersformat till indrivningsbyrån annat än i sådana ärenden som ska meddelas bevisligen.

Ytterligare information   Överinspektör Timo Korhonen, tfn 0295 016 146
Överinspektör Anna-Emilia Sirén, tfn 0295 016 029

fornamn.efternamn@rfv.fi

Meddelandet har publicerats 17.12.2018, handlingen har redigerats så den uppfyller tillgänglighetskraven 9.10.2020.